

E penei ana te whakatau a ta koutou Komiti, ko te kupu a te Kawanatanga kua kiia ake nei e mau na i roto i te Pukapuka Paremete G.—1 e whakaatu tika ana i nga take e pa ana mo te aronga o te paanga atu te Kawanatanga ki tenei take.

Mo te taha ki nga kupu a Mr. Massey mo runga i te takoto o tenei take e whakaatu tika ana i nga take e whakahuatia ana i roto, a kei te rite tonu hoki ki te kupu a te Kawanatanga, haunga anake te taha ki etahi take ririki e toru nei, ara:—

1. Kei rarangi 7. E kiia ana na te whakaputanga o te Ota Kaunihera ka watea atu i nga tikanga o te Ture Whenua Maori e pa ana mo te nui o te whenua e riro i te tuku; engari ko te tikanga ia i whakaputaina taua Ota Kaunihera i raro tonu i aua tikanga whakawhaiti.

2. Ko te kupu kei rarangi 8 e ki nei ko te hui o nga tangata Maori e korerotia nei i roto i taua rarangi e hara taua hui i nga tino tangata e tika ana kia tu hei mangai mo nga Maori no ratou te whenua, kua hinga.

3. Ko te kupu kei rarangi 10, e ki nei ka whiwhi ki te kamupene, ki etahi mema ranei o te kamupene, nga whaimanatanga katoa ki nga whenua whai waro kei te tai hauauru o te Takiwa Porowinitanga o Taranaki, kua hinga.

Heoi ano etahi atu take e maharatia ana e te Komiti hei whaikuputanga atu mana koia enei, te mutunga iho riro ana i te kai-tango riihi te paanga o nga Maori i roto i aua poraka mo te £25,000 moni me nga hea kua utua katoatia (fully-paid-up shares) £2,500 i roto i tetahi kamupene e tae ana ana moni ki te £100,000, i whakaturia hei hoko i Mokau-Mohakatino Poraka me etahi atu whenua.

Ko Mr. Herrman Lewis, te kai-tango riihi, hoko atu ana i ona paanga katoa i nga Poraka o Mokau-Mohakatino (haunga anake tetahi wahi e tae ana pea ki te 7,000 eka, e ekengia ana e etahi raro-riihi) kia Mason Chambers mo nga moni £71,000 me tetahi £4,000 hea (fully-paid-up shares i roto i te Kamupene. Hokona mai ana e te kamupene i a Mason Chambers utua ana ki nga moni me nga hea i roto i taua Kamupene £85,000 te utu katoa.

Nga moni i utua ki nga Maori mo o ratou paanga i roto i te whenua i nuku ke atu i te wariu (actuarial value) o nga paanga o nga Maori e ekengia ana e nga riihi, mehemea e tika ana kia kiia ko nga moni hoki i utua ki te kai-tango riihi e tae ana ki te wariu pono o te poraka.

I puta etahi kupu i te aroaro o te Komiti e whakapae ana mo etahi Apiha Kawanatanga i uru ki tenei whakahaerenga mahi, engari kei te tino marama ta koutou Komiti i tuturu hinga katoa atu aua kupu whakapae.

E mea atu ana ta koutou Komiti ko te ripoata, hui atu ki nga meneti o nga whakahaeretanga, me tetahi kape o nga korero a nga kai korero i tuhituhia, me whakatakoto ki runga ki te Tepu o te Whare a me ta hoki ki te perehi. (Pukapuka Paremete I.—3A.)

19 o Oketopa, 1911.

PARLIAMENTARY PAPER 183 G.

(Referred to the Committee under section 28 of the Native Land Claims Adjustment Act, 1910.)

I HAVE the honour to report that the Committee has no recommendation to make with regard to the above-mentioned paper.

20th October, 1911.

[TRANSLATION.]

PUKAPUKA PAREMETE 183 G.

(I tukua mai ki te Komiti i raro i tekiona 28 o te Ture Whakariterite Kereme Whenua Maori, 1910.)

KEI te whai honore ahau ki te ripoata atu, kaore kau he kupu a te Komiti mo runga i te pepa kua whakahuatia ake nei.

20 o Oketopa, 1911.

PARLIAMENTARY PAPERS Nos. 39 G, 40 G, 41 G, 114 G, 182 G, 184 G, and 185 G.

(Referred to the Committee under section 28 of the Native Land Claims Adjustment Act, 1910.)

I HAVE the honour to report that, as these matters have been dealt with in the Native Land Claims Adjustment Bill, the Committee has no recommendation to make.

20th October, 1911.

[TRANSLATION.]

NGA PUKAPUKA PAREMETE NAMA 39 G, 40 G, 41 G, 114 G, 182 G, 184 G, me 185 G.

(I tukua mai ki te Komiti i raro i tekiona 28 o te Ture Whakariterite Kereme Whenua Maori, 1910.)

KEI te whai honore ahau ki te ripoata atu i te mea kua whakaritea enei take i roto i te Pire Whakariterite Kereme Whenua Maori, no reira kaore kau he kupu a te Komiti.

20 o Oketopa, 1911.